ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.4.2019
SWD(2019) 155 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ - ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

που συνοδεύει το έγγραφο

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την αξιολόγηση της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας

{COM(2019) 169 final} - {SWD(2019) 154 final}

ΠΛΑΙΣΙΟ — ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑ

Η σύσταση του Συμβουλίου του 2016 σχετικά με την ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας ορίζει ότι η Επιτροπή «*αξιολογεί, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τις δράσεις που αναλαμβάνονται σε εφαρμογή της παρούσας σύστασης και υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο έως τις 15 Φεβρουαρίου 2019 σχετικά με τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης*».[1]

Στόχος της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν να συλλεγούν δεδομένα, εμπειρίες και γνώμες από τις σχετικές ομάδες και το κοινό όσον αφορά τα βασικά κριτήρια της σύστασης. Ο στόχος αυτός συνάδει με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας[2]. Η παρούσα έκθεση συνοψίζει τις διαβουλεύσεις και τα κύρια αποτελέσματά τους.

Χάρτης πορείας της αξιολόγησης

Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τον χάρτη πορείας για την αξιολόγηση[3] ηλεκτρονικά από τις 29 Ιουνίου 2017 έως τις 27 Ιουλίου 2017. Σ' αυτό το πλαίσιο υποβλήθηκαν έξι απαντήσεις: τέσσερις από ΜΚΟ, μία από ένωση επιχειρήσεων και μία από φορέα της κατηγορίας «Άλλο». Οι παρατηρήσεις αφορούσαν την ίδια τη σύσταση και ζητούσαν να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, να υπάρξει συμμετοχή των κοινωνικών επιχειρήσεων ένταξης στην εργασία και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, και να ενταθεί η συνεργασία των κρατών μελών. Οι παρατηρήσεις αυτές αντικατοπτρίζονταν στις εργασίες αξιολόγησης.

Ανοικτή δημόσια διαβούλευση

Ανοικτή δημόσια διαβούλευση για τους πολίτες και τα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν διαθέσιμη στην ηλεκτρονική πλατφόρμα διαβούλευσης της Επιτροπής και στις 24 επίσημες γλώσσες της ΕΕ, εκτός από τα ιρλανδικά, από τις 2 Μαΐου 2018 έως τις 31 Ιουλίου 2018. Στο πλαίσιο αυτής της διαβούλευσης υποβλήθηκαν 482 απαντήσεις, από 205 ιδιώτες και 277 οργανώσεις. Οι απαντήσαντες από τη Βουλγαρία υπερεκπροσωπήθηκαν στην ανοικτή δημόσια διαβούλευση, καθώς αντιπροσώπευαν το 48 % του συνολικού δείγματος. Το 75 % όσων απάντησαν δήλωσε ότι η σύσταση εξακολουθεί να είναι σημαντική για την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας (διαπιστώθηκε υψηλότερη συμφωνία μεταξύ των οργανώσεων από ό,τι μεταξύ των ιδιωτών). Εξαιρουμένου του βουλγαρικού δείγματος, η γνώμη σχετικά με τη σημασία της σύστασης ήταν πιο θετική. Συμπεριλαμβανομένης της Βουλγαρίας, το 40 % όσων απάντησαν δήλωσε ότι η ΕΕ θα πρέπει επίσης να λάβει άλλα μέτρα για να βοηθήσει τους μακροχρόνια ανέργους να βρουν θέση εργασίας, ενώ, εξαιρουμένων των απαντήσεων της Βουλγαρίας, το ποσοστό αυτό ανερχόταν στο 66 %.

Η πλειονότητα των απαντησάντων θεωρεί ότι την τελευταία διετία ελήφθησαν καλύτερα μέτρα για τα άτομα με χαμηλές δεξιότητες ή επαγγελματικά προσόντα και για τα άτομα με ψυχικές και/ή ψυχολογικές αναπηρίες. Οι περισσότεροι από αυτούς που απάντησαν

[1] Σύσταση του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2016, για την ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας (2016/C 67/01).
[2] Κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, [SWD (2017) 350].
[3] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2017-3234290_en

διαφώνησαν με την άποψη ότι υπήρξαν βελτιώσεις για άλλες ευάλωτες ομάδες μεταξύ των μακροχρόνια ανέργων.

Το ένα τρίτο των απαντησάντων δήλωσε ότι υπάρχουν συνέργειες μεταξύ των πολιτικών της ΕΕ που βοηθούν τους μακροχρόνια ανέργους. Το 89 % των απαντησάντων θεωρεί ότι είναι χρήσιμο να υπάρχει μια ενωσιακή πολιτική ειδικά για την μακροχρόνια ανεργία. Οι περισσότεροι από όσους απάντησαν δήλωσαν ότι η σύσταση επέφερε ορισμένες αλλαγές στις πολιτικές (ιεράρχηση/χρηματοδότηση/επιτάχυνση των μέτρων). Υποβλήθηκαν 23 συμπληρωματικά έγγραφα, τα οποία είχαν κυρίως τη μορφή εγγράφων διατύπωσης θέσεων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Τρία από αυτά τα έγγραφα τόνισαν τη σημασία των ολοκληρωμένων υπηρεσιών, και τέσσερα επισήμαναν ότι η στόχευση των ατόμων με αναπηρίες θα μπορούσε να βελτιωθεί. Τρία άλλα έγγραφα ανέφεραν ότι πρέπει να γίνει εκτεταμένη παρέμβαση το συντομότερο δυνατόν, και ότι η προθεσμία των 18 μηνών είναι υπερβολικά μεγάλη. Τρεις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών επισήμαναν ότι η υλοποίηση θα μπορούσε να ήταν πιο αποτελεσματική, εάν υπήρχε ειδική χρηματοδότηση, και μία άλλη επέκρινε το γεγονός ότι δεν έχει ανατεθεί κάποιος ρόλος στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Δύο οργανώσεις ανέφεραν τη σημασία να προστεθεί ένα στοιχείο δεξιοτήτων. Ένα φινλανδικό έγγραφο φάνηκε ορθή πρακτική και χρησιμοποιήθηκε ως παράδειγμα στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Σεμινάρια με τα εθνικά σημεία επαφής για τη μακροχρόνια ανεργία

Πραγματοποιήθηκαν τρία σεμινάρια με τα εθνικά σημεία επαφής. Τα εν λόγω σημεία επαφής ορίστηκαν από τα κράτη μέλη μετά την επανεξέταση που διενήργησε η Επιτροπή Απασχόλησης (EMCO) το 2016 σχετικά με τη μακροχρόνια ανεργία. Σκοπός των σεμιναρίων ήταν να συγκεντρωθούν ατύπως πληροφορίες που θα τροφοδοτούσαν την αξιολόγηση, και ιδίως την υποστηρικτική μελέτη, και να υπάρξει ανταλλαγή των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από την εφαρμογή. Το πρώτο σεμινάριο, που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2018, επικεντρώθηκε στην υποστηρικτική μελέτη και στη μέθοδο συλλογής στοιχείων. Το δεύτερο σεμινάριο, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 2018, παρουσίασε τη διαδικασία χαρτογράφησης της μελέτης, καθώς και δύο παραδείγματα κοινωνικά καινοτόμων έργων από την κοινωνία των πολιτών. Το τελευταίο σεμινάριο, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 2018, διευκόλυνε τη συζήτηση σχετικά με τις προκλήσεις κατά την εφαρμογή. Τα σεμινάρια συνέβαλαν στη λεπτομερέστερη χαρτογράφηση και στην αποσαφήνιση των ορισμών που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση.

Συνάντηση στρατηγικού διαλόγου με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Στις 15 Νοεμβρίου 2018 πραγματοποιήθηκε συνάντηση στρατηγικού διαλόγου με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε επίπεδο ΕΕ[4], προκειμένου να συγκεντρωθούν παρατηρήσεις από τις οργανώσεις που εργάζονται άμεσα ή έμμεσα με μακροχρόνια ανέργους ή τους εκπροσωπούν. Η συνεδρίαση περιελάμβανε συζητήσεις ανά ομάδες σχετικά με τον ρόλο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, τις τρέχουσες πρακτικές, καθώς και συστάσεις για το μέλλον.

[4] Συνάντηση στρατηγικού διαλόγου με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 2018· η σχετική έκθεση θα δημοσιευθεί προσεχώς.

Όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι είναι σημαντικό να δίνεται καθοδήγηση στους παρόχους υπηρεσιών στο πλαίσιο της βοήθειάς τους σε μακροχρόνια ανέργους. Η προσέγγιση της σύστασης θεωρήθηκε ότι είναι ολιστική και συμπεριληπτική. Οι προκλήσεις που επισημάνθηκαν επανειλημμένως ήταν το γεγονός ότι η σύσταση δεν διέθετε ειδική χρηματοδότηση, κάτι που περιόριζε την αποτελεσματικότητά της, και ότι η προθεσμία των 18 μηνών για τις συμφωνίες ένταξης στην εργασία (JIA) ήταν υπερβολικά μεγάλη. Οι συμμετέχοντες τόνισαν επίσης ότι η σύσταση άφηνε ελάχιστα περιθώρια για καινοτομία, καθώς η προσέγγισή της ήταν ιδιαίτερα ανελαστική. Ζήτησαν περισσότερους ποιοτικούς δείκτες για την παρακολούθηση, για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και για την ποιότητα των θέσεων εργασίας. Επίσης, τόνισαν την έλλειψη καθοδήγησης και κατάρτισης μετά την τοποθέτηση. Τέλος, οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την ανησυχία τους για το γεγονός ότι δεν είχε ανατεθεί κάποιος ρόλος στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Συνάντηση στρατηγικού διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους

Στις 28 Ιουνίου 2018 οι κοινωνικοί εταίροι της ΕΕ εξέτασαν τη σύσταση. Η Business Europe ζήτησε να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην απασχόληση των οικονομικά μη ενεργών. Η ETUC τόνισε την απογοήτευσή της για το γεγονός ότι δεν αναγνωριζόταν ο ρόλος των συνδικαλιστικών οργανώσεων, τονίζοντας τη συμβολή τους στην παροχή κατάρτισης και υποστήριξης στον χώρο εργασίας.

Διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης

Το δίκτυο των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης (ΔΥΑ) συνέβαλε σημαντικά στην παρακολούθηση και τη διεξαγωγή έρευνας ικανοτήτων στα γραφεία των ΔΥΑ σχετικά με την εφαρμογή της σύστασης, όπως περιγράφεται λεπτομερώς στο παράρτημα 1. Μεταξύ 29 Ιουνίου και 9 Ιουλίου ζητήθηκε η γνώμη των συμβούλων για θέματα των ευρωπαϊκών ΔΥΑ όσον αφορά την έκθεση που παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εν λόγω έρευνας, κάτι που οδήγησε τελικά σε εκ των υστέρων έλεγχο της ερμηνείας των συμπερασμάτων της.

Διαβούλευση με την επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου

Ζητήθηκε η γνώμη της άτυπης τεχνικής ομάδας εργασίας της επιτροπής του ΕΚΤ στις 5 Οκτωβρίου 2018. Καταρτίστηκε ad hoc έκθεση[5] σχετικά με τη χρήση του ΕΚΤ για την υποστήριξη των μακροχρόνια ανέργων, έκθεση η οποία τροφοδοτεί την αξιολόγηση.

Διαβούλευση με την Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας

Στις 30 Οκτωβρίου 2018 ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας, η οποία έδωσε τη συγκατάθεσή της για τη χρήση της θεματικής της έκθεσης του 2018[6] για την αξιολόγηση.

Στοχευμένες συνεντεύξεις σε επίπεδο ΕΕ

[5] Θεματική σημείωση για την υποστήριξη του ΕΚΤ και της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ) προς τους μακροχρόνια ανέργους και την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας.

[6] Θεματική έκθεση του 2018 της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας σχετικά με τις κοινωνικές υπηρεσίες που συμπληρώνουν τα ενεργητικά μέτρα ένταξης στην αγορά εργασίας για τα άτομα σε ηλικία εργασίας που είναι πιο απομακρυσμένα από την αγορά εργασίας.

Πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις σε επίπεδο ΕΕ στο πλαίσιο της υποστηρικτικής μελέτης με εννέα ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ των οποίων ήταν τρεις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών[7], τέσσερις κοινωνικοί εταίροι[8] και δύο δημόσιες αρχές[9]. Ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις να εκφράσουν την άποψή τους σχετικά με τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, τη συνοχή και την ενωσιακή προστιθέμενη αξία της σύστασης.

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετείχαν στις συνεντεύξεις συμφώνησαν ότι η σύσταση ήταν και εξακολουθεί να είναι σημαντική για την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας. Οι οργανώσεις εργοδοτών και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών τόνισαν τη σημασία της εξατομικευμένης προσέγγισης και του συντονισμού των υπηρεσιών. Δύο οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών επέκριναν την προθεσμία των 18 μηνών, όπως αναφέρεται στις JIA, και μία οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών και ένας κοινωνικός εταίρος επισήμαναν ότι δεν είχαν αξιολογηθεί οι ειδικές συνθήκες της αγοράς εργασίας που προκαλούν τη μακροχρόνια ανεργία εντός των κρατών μελών. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις τόνισαν ότι δεν τους δόθηκε κανένας ρόλος στο πλαίσιο της σύστασης.

Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις ισχυρίστηκαν ότι η εφαρμογή της σύστασης αποτελεί καθήκον των κρατών μελών και ότι ο ρόλος της ΕΕ είναι περιορισμένος. Η πλειοψηφία υποστήριξε ότι η ΕΕ θα πρέπει να ελέγχει και να παρακολουθεί την εφαρμογή, ασκώντας επίσης πίεση στα κράτη μέλη σε περίπτωση περιορισμένης προόδου. Άλλες προτάσεις ήταν ότι η ΕΕ θα πρέπει να συμβάλει στην εξάλειψη του κοινωνικού στιγματισμού των μακροχρόνια ανέργων (μία οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών) και να διευκολύνει την ανταλλαγή πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών (ένας κοινωνικός εταίρος).

Μία συνδικαλιστική οργάνωση θεωρεί ότι η σύσταση είχε ως αποτέλεσμα να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη μακροχρόνια ανεργία στο πλαίσιο της πολιτικής. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών υποστήριξαν ότι η σύσταση είχε θετικό αντίκτυπο. Μία δημόσια αρχή ανέφερε ότι η σύσταση εναρμόνισε τις προσεγγίσεις σχετικά με την ένταξη των μακροχρόνια ανέργων. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων στις συνεντεύξεις υποστήριξε ότι η σύσταση ήταν συνεπής με άλλες πολιτικές της ΕΕ για την αντιμετώπιση της ανεργίας. Επισημάνθηκε ότι η χρήση των κονδυλίων της ΕΕ θα μπορούσε να βελτιωθεί, για παράδειγμα με τη χρήση του ΕΚΤ για την επίλυση των προβλημάτων ικανοτήτων των ΔΥΑ, όπως πρότεινε ένας κοινωνικός εταίρος. Η ενωσιακή προστιθέμενη αξία της σύστασης ήταν ότι έθεσε το ζήτημα της μακροχρόνιας ανεργίας (σε υψηλότερο επίπεδο) στην ατζέντα πολιτικής και ότι παρείχε καθοδήγηση ως προς τα μέτρα, σύμφωνα με τους περισσότερους από τους συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις. Μία οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών ισχυρίστηκε ότι η σύσταση θα μπορούσε να περιέχει περισσότερα ελάχιστα πρότυπα για τα κράτη μέλη που δεν διέθεταν ιδιαίτερα ανεπτυγμένα συστήματα υποστήριξης. Ωστόσο, όλοι οι συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις θεώρησαν ότι το ενδεχόμενο κατάργησης της σύστασης θα ήταν αρνητική εξέλιξη.

Στοχευμένες συνεντεύξεις για τις περιπτωσιολογικές μελέτες

[7] Ευρωπαϊκό Δίκτυο Επιχειρήσεων Κοινωνικής Ένταξης (ENSIE), Eurocities και Eurodiaconia.
[8] Οργανώσεις εργοδοτών: SMEUnited, CEEP και BusinessEurope. Συνδικαλιστικές οργανώσεις: ETUC
[9] Επιτροπή των Περιφερειών και Ευρωπαϊκή Επιτροπή — ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης.

Στο πλαίσιο της εξωτερικής υποστηρικτικής μελέτης[10] διενεργήθηκαν οκτώ περιπτωσιολογικές μελέτες: για την Κροατία, τη Φινλανδία, τη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Ιταλία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακία. Τα στοιχεία συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο επιτόπιων εργασιών των διορισμένων εθνικών εμπειρογνωμόνων και συμπληρώθηκαν με στοχευμένες συνεντεύξεις με ενδιαφερόμενα μέρη από τα κράτη μέλη. Ζητήθηκε η γνώμη των εθνικών σημείων επαφής για τη μακροχρόνια ανεργία σχετικά με τα αποτελέσματα. Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στο παράρτημα 5: Περιπτωσιολογικές μελέτες.

Κροατία

Οι συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις που διενεργήθηκαν σε εθνικό επίπεδο ανέφεραν ότι η σύσταση αποτελεί σημείο καμπής για την εθνική πολιτική, οδηγώντας σε αλλαγές στη νομοθεσία και επανασχεδιασμό των εσωτερικών διαδικασιών. Αυτό θεωρήθηκε από τους περισσότερους ως η ενωσιακή προστιθέμενη αξία της σύστασης. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων μέτρων ποίκιλλε. Οι εργοδότες που συμμετείχαν στις συνεντεύξεις ήταν θετικοί στη χρήση χρηματοδοτικής στήριξης, αλλά γενικά δεν ενδιαφέρονταν για εταιρικές σχέσεις που αφορούν την πρόσληψη μακροχρόνια ανέργων. Τα περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη έκριναν ότι, αφού τα περισσότερα μέτρα είχαν ήδη θεσπιστεί, το κόστος εφαρμογής της σύστασης δεν θα ήταν υπερβολικό, ιδίως σε σύγκριση με το όφελος που θεωρείται ότι συνεπάγεται η σύσταση (μείωση της μακροχρόνιας ανεργίας). Οι περισσότεροι διαπίστωσαν συνέργειες με τις εθνικές πολιτικές. Η αύξηση της αμοιβαίας μάθησης συγκέντρωσε θετικά σχόλια.

Φινλανδία

Η σύσταση δεν κρίθηκε ιδιαίτερα σημαντική, με εξαίρεση το γεγονός ότι αυξάνει την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τις ευκαιρίες των εργοδοτών να προσλαμβάνουν μακροχρόνια ανέργους. Η αποτελεσματικότητα της σύστασης θεωρήθηκε χαμηλή στη Φινλανδία, καθώς όλα τα προτεινόμενα μέτρα εφαρμόζονταν ήδη. Το προσωπικό των ΔΥΑ ανέφερε ότι υπήρξαν ορισμένες σταδιακές αλλαγές σε κάποια επιχειρησιακά μέτρα, αλλά ότι αυτές δεν ήταν αποτέλεσμα της σύστασης. Όλα τα στοιχεία είναι σύμφωνα με τη φινλανδική πολιτική για την απασχόληση.

Γερμανία

Η σύσταση δεν θεωρήθηκε σημαντική για τη Γερμανία, καθώς δεν επέφερε καμία αλλαγή πολιτικής (όλα τα προτεινόμενα μέτρα εφαρμόζονταν ήδη ή ήταν ακόμη πιο προχωρημένα). Μόνο οι μισοί από τους συμμετέχοντες σε εθνικό επίπεδο γνώριζαν τη σύσταση πριν από τη συνέντευξη. Οι υπεύθυνοι διαχείρισης υποθέσεων στις ΔΥΑ ανέφεραν ότι θα πρέπει να υπάρχει μεγαλύτερη ελευθερία σε έργα του ΕΚΤ. Δεδομένου ότι δεν εφαρμόστηκαν μέτρα, η αποτελεσματικότητά τους δεν μπορεί να αξιολογηθεί.

Ελλάδα

[10] Μελέτη για την υποστήριξη της αξιολόγησης της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας, Κοινοπραξία Ramboll Management για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2019.

Φαίνεται ότι τα μέτρα που ελήφθησαν στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδοτικής βοήθειας του 2012 είναι σύμφωνα με τις πολιτικές που καθορίζονται στη σύσταση. Τα μέτρα αυτά περιλάμβαναν την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών των ΔΥΑ μέσω του εκσυγχρονισμού τους, της επανεκπαίδευσης του προσωπικού τους ώστε να παρέχει πιο εξατομικευμένη στήριξη, και της δημιουργίας κέντρων κοινότητας. Οι δικαιούχοι των ΔΥΑ ήταν ικανοποιημένοι με τις παρεχόμενες υπηρεσίες και με το ατομικό σχέδιο δράσης που ακολουθήθηκε. Οι σύμβουλοι των ΔΥΑ τόνισαν ότι η ατομική προσέγγιση είναι καθοριστικής σημασίας και ότι η εφαρμογή των ΙΙΑ θα είναι επωφελής. Οι εργοδότες και οι ενώσεις εργοδοτών εμφανίστηκαν απρόθυμοι να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες των ΔΥΑ, επειδή πιστεύουν ότι συνεπάγονται γραφειοκρατικό φόρτο ή ότι χαρακτηρίζονται από έλλειψη ευελιξίας. Οι επιχειρήσεις εξέφρασαν την απογοήτευσή τους για το γεγονός ότι δεν συμμετείχαν στην ανάπτυξη ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας (ΕΠΑΕ). Τα ενδιαφερόμενα μέρη διαπίστωσαν ενωσιακή προστιθέμενη αξία στη χρηματοδότηση του ΕΚΤ και στη διάδοση των γνώσεων. Σε εθνικό και τοπικό επίπεδο εκφράστηκε ο προβληματισμός ότι οι πολιτικές έχουν σχεδιαστεί από την κορυφή προς τη βάση χωρίς ιδιαίτερα στοχευμένα μέτρα.

Ιρλανδία

Οι συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις συμφώνησαν ότι η σύσταση παραμένει σημαντική. Είχε ως αποτέλεσμα την καλύτερη κατανόηση της ομάδας-στόχου και τον προσδιορισμό των ευάλωτων ομάδων μεταξύ των μακροχρόνια ανέργων. Τα ενδιαφερόμενα μέρη σε εθνικό επίπεδο ανέφεραν ότι η σύσταση επιβεβαίωσε τα μέτρα που είχαν ληφθεί ήδη, ενέτεινε τη συνεργασία και οδήγησε σε μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση. Η άποψη αυτή διατυπώθηκε και από τους συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν σε περιφερειακό επίπεδο. Τα ενδιαφερόμενα μέρη έκριναν ότι η στήριξη των εργοδοτών ενισχύθηκε. Επίσης, δεν ανέφεραν ότι η σύσταση είχε κάποια οικονομική επίπτωση. Υποστηρίχθηκε ότι συνάδει με άλλες πρωτοβουλίες της ΕΕ. Ως ενωσιακή προστιθέμενη αξία της σύστασης θεωρήθηκε το γεγονός ότι θέτει έναν κοινό στόχο για τους διάφορους θεσμικούς φορείς που υποστηρίζουν τους μακροχρόνια ανέργους. Οι ενδιαφερόμενοι πρότειναν επίσης περισσότερη αμοιβαία μάθηση μεταξύ των κρατών μελών.

Ιταλία

Η σύσταση θεωρήθηκε σημαντική, καθώς αύξησε την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα υφιστάμενα προβλήματα και συνέβαλε στην κατάρτιση της ατζέντας πολιτικής για την επίλυσή τους. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητά της θεωρήθηκε ισχνή. Οι συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν σε τοπικό επίπεδο και στις δύο περιφέρειες υποστήριξαν ότι η εμβέλεια του πεδίου εφαρμογής της σύστασης και, ως εκ τούτου, η καταχώριση στις υπηρεσίες απασχόλησης παρέμειναν σε χαμηλά επίπεδα. Οι απόψεις που διατυπώθηκαν σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο επιβεβαίωσαν ότι οι εξατομικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης διαφέρουν ανάλογα με την περιοχή[11], κάτι που οι συμμετέχοντες απέδωσαν στην έλλειψη προσωπικού. Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την άποψη ότι η

[11] Ένας υπάλληλος ΔΥΑ από την περιφέρεια της Λομβαρδίας ανέφερε ότι η εξατομικευμένη προσέγγιση αποτελεί μέρος των δραστηριοτήτων τους από το 2007, ενώ φορείς από την περιφέρεια Μάρκε επισήμαναν ότι στο σύμφωνο εξυπηρέτησης (την ιταλική συμφωνία ένταξης στην εργασία) καθορίζονται νέες κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες είναι ιδιαίτερα καινοτόμες.

συνεργασία με άλλους παρόχους υπηρεσιών είναι άτυπη και μη διαρθρωμένη και ότι οι εργοδότες δεν έχουν ιδιαίτερα κίνητρα για να δημιουργήσουν στενές σχέσεις με τις ΔΥΑ. Τα μέτρα που προβλέπονται στη σύσταση κρίθηκαν συνεπή με τις εθνικές πολιτικές για την εργασία και την καταπολέμηση της φτώχειας, πολιτικές οι οποίες εφαρμόστηκαν μεταξύ 2012 και 2018.

Ρουμανία

Η σύσταση θεωρήθηκε σχετική, ιδίως επειδή παρέχει στήριξη στις πλέον μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας. Η αποτελεσματικότητά της θεωρήθηκε υψηλή. Οι συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις σε τοπικό επίπεδο ανέφεραν ότι, αν και συνεχίζονται οι εργασίες για τη δημιουργία κέντρου ενιαίας εξυπηρέτησης, κανένα τέτοιο κέντρο δεν έχει αρχίσει να λειτουργεί. Ένας εργοδότης έκρινε ότι η υποστήριξη που παρέχεται από τις υπηρεσίες απασχόλησης μετά την τοποθέτηση είναι σημαντική. Τα άτομα που εργάζονται με μακροχρόνια ανέργους ανέφεραν ότι οι υπηρεσίες διαμεσολάβησης ήταν αποτελεσματικές. Τα ενδιαφερόμενα μέρη δήλωσαν ότι η σύσταση δημιούργησε νέες ευκαιρίες για την καλύτερη στήριξη των πελατών. Υποστηρίχθηκε ότι η αποτελεσματικότητα αυξήθηκε, καθώς υπήρξε καλύτερος συντονισμός των υπηρεσιών μετά την εξάλειψη περιττών διαδικασιών, βελτιώθηκε η ανάδραση και αυξήθηκε η ικανοποίηση των πελατών. Διαπιστώθηκαν σημεία συνοχής με τις «Εγγυήσεις για τη νεολαία», αλλά όχι με άλλες πρωτοβουλίες πολιτικής της ΕΕ στη Ρουμανία. Η ενωσιακή προστιθέμενη αξία έγκειται στο γεγονός ότι καταβλήθηκαν προσπάθειες σε εθνικό επίπεδο με σκοπό τη στήριξη των μακροχρόνια ανέργων.

Σλοβακία

Εκτός από το μέτρο για την καταχώριση, όλα τα άλλα μέτρα που προτείνονται στη σύσταση φαίνονται σκόπιμα για τη Σλοβακία και θεωρούνται αποτελεσματικά. Σύμφωνα με το προσωπικό των ΔΥΑ, η πιο αποτελεσματική αλλαγή ήταν η συντόμευση της περιόδου ενεργοποίησης από 24 σε 18 μήνες, αν και οι πελάτες των ΔΥΑ δεν είχαν την ίδια άποψη. Οι συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις δήλωσαν ότι τα υφιστάμενα μέτρα για την καταχώριση των ατόμων που αναζητούν εργασία έχουν αναπτυχθεί περαιτέρω. Έχουν ληφθεί μέτρα για τη δημιουργία κέντρου ενιαία εξυπηρέτησης, αλλά η αποτελεσματικότητά του είναι αμφίβολη, με τις απόψεις των πελατών και των υπαλλήλων των ΔΥΑ να διίστανται. Οι εργοδότες και οι ενώσεις εργοδοτών εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τις υπηρεσίες. Η σύσταση ήταν σύμφωνη με τις εθνικές πολιτικές και διευκόλυνε την ευρύτερη εφαρμογή τους.